

HØRING I STORTINGET

Dato: 01 juni 2012

v/ Generalsekretær Tove M S Wahlstrøm

Norsk Fosterhjemsforening takker for invitasjon til høring i Stortinget.

Norsk Fosterhjemsforening er en landsdekkende interesseorganisasjon for hele fosterhjemmet og formålet er å være en aktiv pådriver for å heve kvaliteten på alle plan innen fosterhjemsomsorgen. Foreningen representerer over 4000 fosterbarn gjennom fosterforeldrenes medlemskap.

Det vises i sin helhet til tidligere utsendt innspill til høring Venstres Partiprogram 2013 – 2017 datert 30.01.2012.

Mangler og forslag til endring

- 80% av alle som bor utenfor hjemmet er plassert i forskjellige typer fosterhjem. 90% av disse er plassert i kommunale fosterhjem og har prioritet for Norsk Fosterhjemsforening
- Norsk Fosterhjemsforening har fremmet behov for endringer gjennom flere år
- Kommunale fosterhjem er lovet prioritering fra statsråder gjennom de siste 4 årene –uten at fosterhjemmene har merket dette.
- Mangelfull evaluering av barnevernet – bare det statlige barnevern og verken de statlige fosterhjem eller det kommunale barnevernet er blitt utredet. Igangsatt forskning som sannsynligvis ikke kommer med i lovet Stortingsproposisjon.
- Fosterhjem er mest brukte tiltak - prioritert både fra faglig- og politisk hold. Hvordan kan politikere vise at fosterhjemsomsorgen er prioritert?
- Fra vår landsdekkende rådgivningstelefon får vi et klart inntrykk av mangler, særlig i det kommunale barnevernet. Mellom de 429 kommuner varierer kunnskap, kompetanse og økonomi svært mye som får store konsekvenser for fosterbarnet og forsterhjemmet. De største utfordringene ligger innenfor for mange uplanlagte flyttinger, mangel på informasjon, sikre barnets livshistorie (livsbok), bli hørt, at fosterbarnet og fosterhjemmet blir fulgt opp jevnlig med kvalifisert og stabile personer, oppfølging i skole, kunnskap i samarbeid. uforutsigbar økonomi nå og som pensjonister, oppfølging av avtaler og ingen konsekvenser ved brudd på avtale fra barnevernets side osv. Dette er mangler som går utover rettssikkerheten til hele fosterhjemmet og spesielt fosterbarn under 15 år.

Høring i Stortinget 01 juni 2012 forts

- Behov for en nasjonal fosterhjemstrategi. Norsk Fosterhjemsforening mener det er helt nødvendig å nedsette et regjeringsoppnevnt utvalg som utreder hele fosterhjemsområdet fra rekruttering av fosterforeldre til selvstendighet for ungdommen. Hjelp til barnet må ses i en helhet og i et livsløp. Slik det er nå ser det ut som et lappeteppe. Det flikkes litt her og der uten helhet. Vi har minst 4 typer barnevern (kommunale, statlige, private og Oslo) som medfører svært ulik praksis. Våre forskningsinstanser er styrt av særinteresser og treffer ikke nødvendigvis der behovet er størst. Kunnskap som kommer frem i forskning er viktig men har ingen garanti for å nå ned til de som trenger den mest. Forskning igangsatt av Bufdir i 2011 kan vi nesten kalle «styrte» forskning som blant annet kommer fosterbarn til gode – mer av dette. Politikerne må ta ansvar for å gjøre en gjennomgang av hele fosterhjemsområde inkludert forskning, de departementene som er involvert. Viser til neste punkt
- Når tiltak skal velges må det være barnets behov som avgjør, ikke hvilket forvaltningsnivå som er ansvarlig.
- Det er ikke nok å plassere barn i fosterhjem og slippe «saken», noe som i for stor grad gjøres nå. Det er økende uplanlagte flyttinger som blant annet kan skyldes at det er svikt ved dagens rekruttering, oppfølgingen er mangelfull og nedbyggingen av institusjoner gir store utfordringer i valg av fosterhjem. Fosterforeldre blir stående alene med altfor store omsorgsoppgaver. En etablering av en Fosterhjems pakke hvor det er obligatorisk å gjennomgå kurs og veiledning. Fosterhjemmet bør ha en fast veileder og ukentlige oppfølginger i form av veiledninger, møter og/eller telefonkontakt. Vakttelefonordning som gir tilgang på faglig personal 24 timer i døgnet. Faglig kompetanseutvikling for fosterforeldre, eks samlinger 4 ganger i året. Bistand til fosterforeldre i samarbeid innad og utad fra fosterhjemmet. Samtaler og kontakt med barnet, innhente informasjon til at barnet forstår hva som har skjedd, hva skjer nå og videre fremover – hjelpe barnet til å få klarhet i sitt eget liv med hjelp av eksempelvis livsbok. Organisering av ferie og nettverksfamilier ved behov og organisere støttekontakt og leksehjelp. Klarere nasjonale retningslinjer for de forsterkningstiltak og eller frikjøp som anvendes.
- Bortkastet å bruke masse penger på rekruttering når man ikke gir den oppfølgingen og veiledningen som behøves.
- Det er flere forslag til navneendringer innen barnevernet. Norsk Fosterhjemsforening ber politikere diskutere det nøye, slik at det ikke bare blir sminke og fortsatt intet innhold. Fosterbarn eller omsorgsbarn, vil det endre det fakto at barnet er under offentlig omsorg? De kan aldri bli vanlige barn. Likeledes vil ikke kvaliteten eller rettssikkerheten for barnet endres ved at tilsynsfører får navnet tillitsperson. Få inn kvalitet på innholdet for tilsynsfører og ettervern før det eventuelt skifter navn.
- Det forebyggende aspektet er tatt ut av barnevernet, erstattet med hjelpetiltak. Hjelpetiltak settes i verk da det ofte er krise. Det forebyggende perspektivet er glemt da barn plasseres i fosterhjem.
- Norsk Fosterhjemsforening er bekymret for manglende ankemulighet/klagemulighet, partsrettigheter både for fosterbarn og fosterforeldre i vedtak og avgjørelser som barnevernet gjør. Foreldre er parter og de kan klage på barnevernets avgjørelser – men er det til det beste for barnet – foreldre som ikke fulgte opp sin omsorg for barnet? Fylkesmannens rolle i dette er ikke rettssikkerhet nok for barnet, og her må det inn et nivå som kan fungere som ankeinstans. Barnevernsjefen har for stor myndighet over barn og ungdomens fremtidige liv. Tilsynsfører bør ha en advokat/vergefunksjon ovenfor barn for å påse at planer følges, at barnet høres, at vedtak følges osv og kan være en reell rettsikkerhet for barn, særlig for barn under 15 år.

Høring i Stortinget 01 juni 2012 forts

- FNs barnekonvensjon og anbefalinger må bli mer innarbeidet hos saksbehandlere
- Lov og retningslinjer fremhever stabilitet og forutsigbarhet for barnet i barnevernet. Hva vil politikerne gjøre for stabiliteten av voksne rundt barnet i fosterhjem. (Saksbehandlere, tilsynsførere, voksne som ikke følger opp) Hindre uplanlagte flyttinger? Hva blir gjort for at barnevernet følger opp sitt lovpålagte ansvar for å gi innhold i å følge opp foreldre til barn i fosterhjem? Av og til undrer jeg på om det offentlige av og til påfører barn mer skade ved å plassere det utenfor hjemmet der saksbehandler ikke har tid til å følge opp og flytting gjøres som tiltak for å løse manglende oppfølging og gi fosterhjemmet de forsterkninger som skal til for å stå i oppgaven. I § 4.4.5 saker bør det i større grad gi mer konstruktiv hjelp i foreldrehjemmet slik at barnet kan bli boende hjemme.
- Det må utarbeides nasjonale retningslinjer for hjelpetiltaket ettervern. Tilfeldighetene råder, og det er 429 løsninger (+ Oslos bydeler) og variablene øker i forhold til det samme antall saksbehandlere.
- Fosterbarn må få ekstra oppfølging i skole jfr. Skolfam. Hvordan skal vi øke prosenten av barnevernsbarn i høyere utdanning og stabile jobber?